

Plan mot kränkande behandling samt aktiva åtgärder mot diskriminering, trakasserier och repressalier

CAMPUS VÄSTRA SKARABORG
SVENSKA FÖR INVANDRARE - LIDKÖPING
ÅR 2022

David Lantz
rektor

Innehållsförteckning

INLEDNING	3
VISION OCH MÅL	3
FRAMTAGANDE AV PLANEN I SAMVERKAN	3
IMPLEMENTERING AV PLANEN	3
UTVÄRDERING	3
ARBETSLAG AB	4
UTVÄRDERING AV FÖRRA ÅRETS PLAN AB	4
KARTLÄGGNING AB	4
ANALYS AB	4
ARBETSLAG CD	5
UTVÄRDERING AV FÖRRA ÅRETS PLAN CD	5
KARTLÄGGNING CD	6
ANALYS CD	6
FRÄMJANDE ÅTGÄRDER ENLIGT DISKRIMINERINGSLAGEN (SFS 2008:567)	7
ARBETSLAG AB	7
ARBETSLAG CD	10
FÖREBYGGANDE ÅTGÄRDER UTIFRÅN SKOLLAGEN (SFS 2010:800) 6 KAP	12
MÅL FÖR FÖREBYGGANDE ÅTGÄRDER	12
ARBETSLAG AB	12
ARBETSLAG CD	14
RIKTLINJE MOT TRAKASSERIER, SEXUELLA TRAKASSERIER, KRÄNKANDE BEHANDLING ELLER REPRESSALIER	16
RUTIN FÖR ÅTGÄRDER VID TRAKASSERIER, SEXUELLA TRAKASSERIER, KRÄNKANDE BEHANDLING ELLER REPRESSALIER	16
ELEV GENTEMOT ELEV	16
PERSONAL GENTEMOT ELEV	16
DEFINITIONER AV BEGREPP	17
DISKRIMINERINGSGRUNDERNA	17
TRAKASSERIER	17
SEXUELLA TRAKASSERIER	18
KRÄNKANDE BEHANDLING	18
MOBBNING	18
REPRESSALIER	18

Inledning

Enligt skollagen¹ ska alla skolor upprätta en plan mot kränkande behandling och enligt diskrimineringslagen² ska det finnas en samlad dokumentation för att förhindra diskriminering, trakasserier och repressalier. Denna plan innehåller både det som skollagen och som diskrimineringslagen föreskriver.

Av planen framgår vilka aktiva åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier, repressalier och kränkande behandling av elever och hur dessa åtgärder kommer att genomföras under det kommande året. När året är slut utvärderas planen och därefter upprättas en ny. Planen finns tillgänglig via vuxenutbildningens hemsida.

Vision och mål

Svenska för invandrare på Campus Västra Skaraborg är en plats för utbildning, studier och personlig utveckling. Här möts och samsas människor som läser olika studieformer och individerna kommer från olika bakgrunder. Såväl elever som personal ska känna trygghet, arbetsro och respekt. Vi tar avstånd från alla former av diskriminering, trakasserier, repressalier och kränkande behandling. Vid misstanke om eller upptäckt av diskriminering, trakasserier, repressalier eller kränkande behandling ska elever och/eller personal omedelbart agera.

Framtagande av planen i samverkan

Elever och personal är delaktiga i framtagandet av planen. Eleverna medverkar genom gruppsamtal, enkätundersökning och genom att själva vara med och konkretisera den.

Implementering av planen

För elever inom svenska för invandrare (sfi) behöver informationen om likabehandlingsplanen vara individanpassad utifrån skolbakgrund, språknivå och kulturell bakgrund. Begrepp och innehåll i planen behöver diskuteras och definieras tillsammans med eleverna. Begrepp som behöver förklaras är till exempel *trakasserier*, *repressalier* och *kränkning*.

När begreppen och deras betydelse gått igenom och diskuterats behöver eleverna även känna till hur de går vidare om de eventuellt upplever/upptäcker diskriminering eller kränkande behandling. De ska veta vem de vänder sig till och vad som kommer att hända efter det att problemet uppmärksammas.

För elever inom svenska för invandrare är det av vikt att undervisningen kring dessa frågor inte blir i form av punktinsatser utan som ett kontinuerligt arbete, inte bara kring detta dokument utan kring värdefrågor i stort. Här blir det förstås olika utifrån de olika kursplanerna.

Utvärdering

Åtgärderna följs upp/delutvärderas en gång under året: i juni. Vid delutvärderingen justeras eventuellt de valda åtgärderna. Justeringarna dokumenteras i detta dokument.

Elever och personal är delaktiga i slututvärderingen av planen. Eleverna medverkar genom olika forum för elevinflytande under senare del av hösten. Personalen medverkar genom arbetslagsmöten och arbetsplatsträffar.

Av slututvärderingen framgår i vilken grad de valda åtgärderna har haft avsedda effekter. Skalan 1-4 används:

4. mycket hög effekt (mörkgrön **färg**)
3. hög effekt (ljusgrön **färg**)
2. låg effekt (gul **färg**)
1. mycket låg effekt (röd **färg**)

Arbetslag AB

Arbetslag AB ansvarar för kurserna A och B inom SFI, oavsett studieväg. Dessa kurser vänder sig till elever med kort skolbakgrund eller ingen skolbakgrund alls.

Utvärdering av 2021 års plan AB

Utvärderingen av förra årets plan visar att:

Det främjande arbetet med planens innehåll har varit lika svårt att genomföra som under 2020, pga distansundervisning stora delar av året. Vi har arbetat med nästan alla delar men på ett annat sätt än som var planerat.

Vi har arbetat lite mer spontant diskrimineringsgrunderna t.ex. med nyheter, samtal och annat material.

- Arbetslaget upplever att de utvecklade rutinerna gällande orosanmälan eller kränkande behandling till rektor och huvudman gör att likabehandlingsfrågor hålls mer levande.
- Målen i de förebyggande åtgärderna har inte nåtts fullt ut.
- Vi har sett att under distansundervisningen känner sig eleverna mer otrygga, de saknar dagliga rutiner och mår i stort sett sämre både fysiskt och psykiskt.
- Under de perioder det varit möjligt att ha undervisning på plats har vi lyft dessa frågor desto mer. Eleverna visar då förtroende och tillit till skolans personal.

Slutsatser utifrån utvärderingen är att:

- På grund av distansundervisningen missar eleverna gruppdynamiken i grupperna, interaktionen mellan elever men också även spegling lärare -elev.

Kartläggning 2021 AB

Syftet med kartläggningen är att få fram vad som i nuläget fungerar bra respektive mindre bra på enheten. Kartläggningen innebär en inventering och utredning för att identifiera hinder för lika rättigheter och möjligheter liksom risker för diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier. Hinder omfattar såväl synliga hinder som hinder i form av attityder, normer och strukturer. I kartläggningen ska villkor, studiemiljö och rutiner analyseras.

Elever och personal har deltagit i kartläggningen. Underlag till kartläggningen har tagits fram genom diskussioner i arbetslagen och elevenkäter digitalt.

Kartläggningen visar att:

- Elevenkäten var för svår för eleverna. De förstod inte frågorna.
- Vi upplever att eleverna är trygga. Enkäten bekräftar detta.
- Vi tagit tillfällena i akt att diskutera kränkningar och diskrimineringsfrågor i vardagen.
- Fler elever upplever sig trygga, ha studiero i år än förra året.
- Elevantalet på SFI är färre nu.

Analys AB

- På grund av corona och distansundervisning har det varit svårt att genomföra diskussioner och därmed blir resultatet av arbetet med diskrimineringsgrunderna därefter. Vi ser att eleverna blir isolerade i sina hem. Många mår dåligt, de får inte den

interaktion de behöver med lärare, elev och samhället. Vi ser att deras inlärn timer tar mycket längre tid. Våra elever saknar den tekniska utrustningen och kunskap om den för att underlätta undervisningen och inläringen. De perioder som eleverna varit i skolans lokaler har vi försökt bygga upp detta igen.

Den skriftliga delen av kartläggningen hade omarbetats för att vara mer lättillgänglig. Vi hade även hjälp av studiehandledare vid kartläggningstillfället. Den genomfördes digitalt gemensamt i klassrummet. Eftersom fel version av enkäten lagts upp digitalt, gjorde några elevgrupper om den i förenklad form. Det var ett stort lyft att använda studiehandledare till detta arbete. Detta kan utvecklas mer.

När vi analyserat resultatet av kartläggningen tillsammans med lärarnas uppfattning, ser vi att det lägre elevantalet på skolan givit ett lugnare arbetsklimat. Vi ser också att eleverna längtat efter att komma till skolan och använda tiden tillsammans. Detta tror vi speglar det lugnare klimatet och att enkäten visar tryggare elever med mer studiero.

Arbetslag CD

Arbetslag CD ansvarar för kurserna C och D inom SFI, oavsett studieväg. Dessa kurser vänder sig till elever som antingen studerat kurserna A och B inom SFI eller som har en skolbakgrund från sitt hemland som gör att de börjar direkt på kurs C.

Utvärdering av 2021 års plan CD

Utvärderingen av förra årets plan visar att:

- Det främjande arbetet med planens innehåll har varit fortsatt svårt att genomföra under 2021, pga distansundervisning.
- När det passat i undervisningen, främst då vi haft eleverna på plats, har vi tagit upp diskrimineringsgrunderna till diskussion, läst, lyssnat och studerat likheter och skillnader mellan länder och kulturer. Detta har skett mer spontant än regelbundet och välplanerat. T.ex. i D-grupperna under Pride-veckan, om kvinnlig rösträtt, i demokratitema och i C-grupperna om jämställdhet på arbetsplatser, på skola, VAB, familjeliv mm.
- Vi har inte genomfört någon renodlad temavecka med enbart fokus på likabehandling.
- I det främjande arbetet, under distansperioden, har det varit svårare att lyckats nå våra elever kring olikheter inom etnisk tillhörighet, religion, funktionsnedsättning, ålder och sexuell läggning. Detsamma gäller könsöverskridande identitet och kön. Vi har arbetat med ett brett stoff men vi har inte samma möjlighet att få uppfattning om ifall vi nått samma resultat som andra år.
- Vi har genomfört en elevenkät digitalt via en länk i TEAMS. Dock var inte delaktigheten så hög som önskats.
- Under distansundervisningen möts inte elever fysiskt i alls samma utsträckning. Däremot finns digitala kanaler, där olika kränkningar också kan förekomma. Vi har inte en överblick på i hur stor utsträckning eleverna upplever sig kränkta på distans.
- Vi upplever att när våra elever är på plats i våra lokaler, är de trygga och vänder sig till oss i personalen med frågor och problem kring diskriminering.

Slutsatser utifrån utvärderingen är att:

- Vi har jobbat brett och återkommande med de olika diskrimineringsgrunderna, främst när vi haft möjlighet att ha närundervisning.
- Vi behöver till kommande år fokusera på att göra eleverna mer delaktiga på ett nytt sätt. Elevenkäten behöver, om den ska finnas kvar, kompletteras med andra former av diskussions/fokusgrupper. Vi bör använda studiehandledare mer i de grupper som är språksvaga.
- Vi kan komma ihåg aspekten "kränkningar på nätet" / etik och moral i digitala sammanhang, som ett ämne att ta upp.

Kartläggning 2021 CD

Syftet med kartläggningen är att få fram vad som i nuläget fungerar bra respektive mindre bra på enheten. Kartläggningen innebär en inventering och utredning för att identifiera hinder för lika rättigheter och möjligheter liksom risker för diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier. Hinder omfattar såväl synliga hinder som hinder i form av attityder, normer och strukturer. I kartläggningen ska villkor, studiemiljö och rutiner analyseras.

Personalen har deltagit i kartläggningen 2021. Underlag till kartläggningen har tagits fram genom diskussioner i arbetslaget och genomgång kring diskrimineringsgrunderna och Likabehandlingsplanen på Campus Västra Skaraborg. Eleverna har deltagit i kartläggningen via en digital enkät.

Kartläggningen visar att:

- Elevenkäten var för svår för eleverna. De förstod inte frågorna.
- Vi upplever att eleverna är trygga. Enkäten bekräftar detta.
- Vi tagit tillfällena i akt att diskutera kränkningar och diskrimineringsfrågor i vardagen.
- Fler elever upplever sig trygga, ha studiero i år än förra året.
- Vi har färre hetsiga diskussioner mellan elevgrupper nu än tidigare år.
- Elevantalet på SFI är färre nu.

Analys CD

Vi behöver få in elevernas upplevelser av den fysiska och psykiska och sociala arbetsmiljön i en enkät eller på annat sätt. Elevenkäten hade setts över inför året 2021 och anpassats till vår elevgrupp. Tyvärr framkom i efterhand att det inte varit den omarbetade enkäten som använts utan den äldre något krångligare varianten.

I några elevgrupper har studiehandledare hjälpt till vid genomförandet. Det har varit till stor hjälp. Vi har också genomfört enkäten på olika digitala enheter men med gemensamt stöd via storbild. Detta föll väl ut. Vi ser en stor vinst med att även fortsättningsvis använda studiehandledare/tolk eller översättningsteknik i genomförandet av elevenkäten, om möjligt. Vi ser även att vi skulle vilja utveckla diskussions/fokusgrupper där våra elever kan komma till tals.

Arbetslaget, både C och D, har ett tätt planeringssamarbete, samlat relevanta texter från de läromedel som vi har i huset och digitalt. Vi har samlat bra texter, övningar och material och hjälps åt att se över så att vårt stoff täcker in alla diskrimineringsgrunderna. Detta kommer våra elever till dels mycket mer, när vi bedriver närundervisning.

När vi analyserat resultatet av kartläggningen tillsammans med lärarnas uppfattning, ser vi att det lägre elevantalet på skolan givit ett lugnare arbetsklimat. Vi ser också att eleverna längtat efter att

komma till skolan och använda tiden tillsammans. Detta tror vi speglar det lugnare klimatet och att enkäten visar tryggare elever med mer studiero. Det världspolitiska läget och antalet nyanlända till Sverige under perioden spelar in.

Främjande åtgärder enligt diskrimineringslagen (SFS 2008:567)

Det främjande arbetet innebär att identifiera och stärka de positiva förutsättningar som finns för att alla elever ska uppleva trivsel och välmående i skolan. Enligt diskrimineringslagen ska därför aktiva åtgärder vidtas gällande samtliga diskrimineringsgrunder. Åtgärderna ska vara konkreta och utvärderingsbara och utbildningsanordnaren ska genomföra arbetet fortlöpande. Åtgärder ska tidsplaneras och genomföras så snart som möjligt. Det innebär att arbetet ska vara ständigt pågående. När uppföljning och utvärdering har gjorts används erfarenheterna från arbetet i nästa årscykel.

Diskrimineringsgrunderna är (1 kap 5 §):

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder

Arbetslag AB 2022

Diskrimineringsgrund: Kön

Vad ska göras?	Vi arbetar med kapitlen "En stressig dag" och "Från frisör till brandman" samt kopplar till just de kapitlen, de bilder som passar i vårt eget utformade material "Alla är lika viktiga...". Skriftliga frågor formuleras som fångar upp elevernas upplevelse av eventuell diskriminering utifrån kön.
Vem ska göra det?	Alla grupper i AB-laget.
När ska det göras?	Temaveckor och spontant i vardagen
Hur ska arbetet slututvärderas?	Utvärdering (både skriftlig enkät med stöd och muntlig diskussion)
Delutvärderingen visar	Sker maj 2022
Slututvärderingen visar	Sker nov 2022
Bedömd effekt, skala 1-4	
4 = mycket hög effekt MÖRKGRÖN , 3 = hög effekt LJUSGRÖN , 2 = låg effekt GUL , 1 = mycket låg effekt RÖD	

Diskrimineringsgrund: Könsöverskridande identitet eller uttryck

Vad ska göras?	Vi arbetar med vårt eget utformade material "Alla är lika viktiga...". Skriftliga frågor formuleras som fångar upp elevernas upplevelse av eventuell diskriminering utifrån könsöverskridande identitet eller uttryck.
Vem ska göra det?	Alla grupper i AB-laget.
När ska det göras?	Under temaveckorna samt i samband med att frågan aktualiseras i massmedier, nyhetsflödet etc.

Hur ska arbetet slututvärderas?	Utvärdering (både skriftlig enkät med stöd och muntlig diskussion)
Delutvärderingen visar	Maj 22
Slututvärderingen visar	Nov 22
Bedömd effekt, skala 1-4	
4 = mycket hög effekt MÖRKGRÖN , 3 = hög effekt LJUSGRÖN , 2 = låg effekt GUL , 1 = mycket låg effekt RÖD	

Diskrimineringsgrund: Etnisk tillhörighet

Vad ska göras?	Vi arbetar med kapitlen "Yohannes" och "Sara" samt kopplar till just de kapitlen, de bilder som passar i vårt eget utformade material "Alla är lika viktiga...". Skriftliga frågor formuleras som fångar upp elevernas upplevelse av eventuell diskriminering utifrån etnisk tillhörighet.
Vem ska göra det?	Alla grupper i AB-laget.
När ska det göras?	Temaveckor
Hur ska arbetet slututvärderas?	Utvärdering (både skriftlig enkät med stöd och muntlig diskussion)
Delutvärderingen visar	Maj 22
Slututvärderingen visar	Nov 22
Bedömd effekt, skala 1-4	
4 = mycket hög effekt MÖRKGRÖN , 3 = hög effekt LJUSGRÖN , 2 = låg effekt GUL , 1 = mycket låg effekt RÖD	

Diskrimineringsgrund: Religion eller annan trosuppfattning

Vad ska göras?	Vi arbetar med vårt eget utformade material "Alla är lika viktiga...". Skriftliga frågor formuleras som fångar upp elevernas upplevelse av eventuell diskriminering utifrån religion eller annan trosuppfattning.
Vem ska göra det?	Alla grupper i AB-laget.
När ska det göras?	I påsktid och vid andra högtider när denna fråga är aktuell.
Hur ska arbetet slututvärderas?	Utvärdering (både skriftlig enkät med stöd och muntlig diskussion)
Delutvärderingen visar	Maj 22
Slututvärderingen visar	Nov 22
Bedömd effekt, skala 1-4	
4 = mycket hög effekt MÖRKGRÖN , 3 = hög effekt LJUSGRÖN , 2 = låg effekt GUL , 1 = mycket låg effekt RÖD	

Diskrimineringsgrund: Funktionsnedsättning

Vad ska göras?	Vi arbetar med kapitlet "Lena Maria" samt kopplar till just det kapitlet, de bilder som passar i vårt eget utformade material "Alla är lika viktiga...". Vi kan prata om Mikael Andersson, neurosodynskadad och David Lega, paraolympics, Det finns filmer om alla på youtube. Vi har också SUV att göra aktiviteter tillsammans med som Julkul. Skriftliga frågor formuleras som fångar upp elevernas upplevelse av eventuell diskriminering utifrån funktionsnedsättning.
Vem ska göra det?	Alla grupper i AB-laget.
När ska det göras?	Temaveckor
Hur ska arbetet slututvärderas?	Utvärdering (både skriftlig enkät med stöd och muntlig diskussion)
Delutvärderingen visar	Maj 22
Slututvärderingen visar	Nov 22
Bedömd effekt, skala 1-4	
4 = mycket hög effekt MÖRKGRÖN , 3 = hög effekt LJUSGRÖN , 2 = låg effekt GUL , 1 = mycket låg effekt RÖD	

Diskrimineringsgrund: Sexuell läggning

Vad ska göras?	Vi arbetar med nyheter kring Skövde Pride samt kopplar det som passar i vårt egen utformade material "Alla är lika viktiga...". Vi har Lidköpings Pride. Det finns filmer: <i>Allt som är vi:</i> https://www.youtube.com/watch?v=8wGpXADHKNo (danska, svensk text) <i>Love has no labels:</i> https://www.youtube.com/watch?v=PnDgZuGhHs&sns=em (engelska) Skriftliga frågor formuleras som fångar upp elevernas upplevelse av eventuell diskriminering utifrån sexuell läggning.
Vem ska göra det?	Alla grupper i AB-laget.
När ska det göras?	I samband med Skövde Pride i slutet av september och vid andra tillfällen då ämnet aktualiseras.
Hur ska arbetet slututvärderas?	Utvärdering (både skriftlig enkät med stöd och muntlig diskussion)
Delutvärderingen visar	Maj 22
Slututvärderingen visar	Nov 22
Bedömd effekt, skala 1-4	
4 = mycket hög effekt MÖRKGRÖN , 3 = hög effekt LJUSGRÖN , 2 = låg effekt GUL , 1 = mycket låg effekt RÖD	

Diskrimineringsgrund: Ålder

Vad ska göras?	Vi arbetar med kapitlen "En ny start" och "Ett dilemma" samt kopplar till just de kapitlen, de bilder som passar i vårt eget utformade material "Alla är lika viktiga...". Skriftliga frågor formuleras som fångar upp elevernas upplevelse av eventuell diskriminering utifrån ålder.
Vem ska göra det?	Alla grupper i AB-laget.
När ska det göras?	Temaveckor
Hur ska arbetet slututvärderas?	Utvärdering (både skriftlig enkät med stöd och muntlig diskussion)
Delutvärderingen visar	Maj 22
Slututvärderingen visar	Nov 22
Bedömd effekt, skala 1-4	
4 = mycket hög effekt MÖRKGRÖN , 3 = hög effekt LJUSGRÖN , 2 = låg effekt GUL , 1 = mycket låg effekt RÖD	

Diskrimineringsgrund: Kön

Vad ska göras?	Läsa texter i olika läromedel som behandlar denna diskrimineringsgrund. Komplettera med ev. aktuella nyheter kring ämnet. Ytterligare material finns att hämta i det av arbetslaget egna framtagna materialet "Diskrimineringsgrunderna". Omarbeta frågorna i den skriftliga utvärderingen.
Vem ska göra det?	Alla i arbetslaget ingående grupper.
När ska det göras?	Nyhetsbevakning regelbundet. Temaperiod.
Hur ska arbetet slututvärderas?	Genom elevenkäten och genom intervjuer med fokusgrupper.
Delutvärderingen visar	Maj 22
Slututvärderingen visar	Nov 22
Bedömd effekt, skala 1-4	
4 = mycket hög effekt MÖRKGRÖN , 3 = hög effekt LJUSGRÖN , 2 = låg effekt GUL , 1 = mycket låg effekt RÖD	

Diskrimineringsgrund: Könsoverskridande identitet eller uttryck

Vad ska göras?	Läsa texter i olika läromedel som behandlar denna diskrimineringsgrund. Komplettera med ev. aktuella nyheter kring ämnet. Ytterligare material finns att hämta i det av arbetslaget egna framtagna materialet "Diskrimineringsgrunderna". Under temaveckorna sker ett fördjupat arbete kring denna diskrimineringsgrund då denna inte omnämns lika frekvent i nyhetsflödet. Omarbeta frågorna i den skriftliga utvärderingen.
Vem ska göra det?	Alla i arbetslaget ingående grupper.
När ska det göras?	Nyhetsbevakning regelbundet. Temaperiod.
Hur ska arbetet slututvärderas?	Genom elevenkäten och genom intervjuer med fokusgrupper.
Delutvärderingen visar	Maj 22
Slututvärderingen visar	Nov 22
Bedömd effekt, skala 1-4	
4 = mycket hög effekt MÖRKGRÖN , 3 = hög effekt LJUSGRÖN , 2 = låg effekt GUL , 1 = mycket låg effekt RÖD	

Diskrimineringsgrund: Etnisk tillhörighet

Vad ska göras?	Läsa texter i olika läromedel som behandlar denna diskrimineringsgrund. Komplettera med ev. aktuella nyheter kring ämnet. Ytterligare material finns att hämta i det av arbetslaget egna framtagna materialet "Diskrimineringsgrunderna". Omarbeta frågorna i den skriftliga utvärderingen.
Vem ska göra det?	Alla i arbetslaget ingående grupper.
När ska det göras?	Nyhetsbevakning regelbundet. Under temaveckorna.
Hur ska arbetet slututvärderas?	Genom elevenkäten och genom intervjuer med fokusgrupper.
Delutvärderingen visar	Maj 22
Slututvärderingen visar	Nov 22

Bedömd effekt, skala 1-4	
4 = mycket hög effekt MÖRKGRÖN , 3 = hög effekt LJUSGRÖN , 2 = låg effekt GUL , 1 = mycket låg effekt RÖD	

Diskrimineringsgrund: Religion eller annan trosuppfattning

Vad ska göras?	Läsa texter i olika läromedel som behandlar denna diskrimineringsgrund. Komplettera med ev. aktuella nyheter kring ämnet. Ytterligare material finns att hämta i det av arbetslaget egna framtagna materialet "Diskrimineringsgrunderna". Omarbeta frågorna i den skriftliga utvärderingen.
Vem ska göra det?	Alla i arbetslaget ingående grupper.
När ska det göras?	Nyhetsbevakning regelbundet. Temaperiod.
Hur ska arbetet slututvärderas?	Genom elevenkäten och genom intervjuer med fokusgrupper.
Delutvärderingen visar	Maj 22
Slututvärderingen visar	Nov 22
Bedömd effekt, skala 1-4	
4 = mycket hög effekt MÖRKGRÖN , 3 = hög effekt LJUSGRÖN , 2 = låg effekt GUL , 1 = mycket låg effekt RÖD	

Diskrimineringsgrund: Funktionsvariation

Vad ska göras?	Läsa texter i olika läromedel som behandlar denna diskrimineringsgrund. Komplettera med ev. aktuella nyheter kring ämnet. Ytterligare material finns att hämta i det av arbetslaget egna framtagna materialet "Diskrimineringsgrunderna". Under temaveckorna sker ett fördjupat arbete kring denna diskrimineringsgrund då denna inte omnämns lika frekvent i nyhetsflödet. Omarbeta frågorna i den skriftliga utvärderingen.
Vem ska göra det?	Alla i arbetslaget ingående grupper.
När ska det göras?	Nyhetsbevakning regelbundet. Temaperiod.
Hur ska arbetet slututvärderas?	Genom elevenkäten och genom intervjuer med fokusgrupper.
Delutvärderingen visar	Maj 22
Slututvärderingen visar	Nov 22
Bedömd effekt, skala 1-4	
4 = mycket hög effekt MÖRKGRÖN , 3 = hög effekt LJUSGRÖN , 2 = låg effekt GUL , 1 = mycket låg effekt RÖD	

Diskrimineringsgrund: Sexuell läggning

Vad ska göras?	Läsa texter i olika läromedel som behandlar denna diskrimineringsgrund. Komplettera med ev. aktuella nyheter kring ämnet. Ytterligare material finns att hämta i det av arbetslaget egna framtagna materialet "Diskrimineringsgrunderna". I samband med Skövde Pride sker ett fördjupat arbete kring denna diskrimineringsgrund. Omarbeta frågorna i den skriftliga utvärderingen.
Vem ska göra det?	Alla i arbetslaget ingående grupper.
När ska det göras?	Nyhetsbevakning regelbundet. Temaperiod. I samband med Skövde Pride. Lidköping Pride.

Hur ska arbetet slututvärderas?	Genom elevenkäten och genom intervjuer med fokusgrupper.
Delutvärderingen visar	Maj 22
Slututvärderingen visar	Nov 22
Bedömd effekt, skala 1-4	
4 = mycket hög effekt MÖRKGRÖN , 3 = hög effekt LJUSGRÖN , 2 = låg effekt GUL , 1 = mycket låg effekt RÖD	

Diskrimineringsgrund: Ålder

Vad ska göras?	Läsa texter i olika läromedel som behandlar denna diskrimineringsgrund. Komplettera med ev. aktuella nyheter kring ämnet. Ytterligare material finns att hämta i det av arbetslaget egna framtagna materialet "Diskrimineringsgrunderna". Under temaveckorna sker ett fördjupat arbete kring temat då denna diskrimineringsgrund inte omnämns lika frekvent i nyhetsflödet. Omarbeta frågorna i den skriftliga utvärderingen.
Vem ska göra det?	Alla i arbetslaget ingående grupper.
När ska det göras?	Nyhetsbevakning regelbundet. Temaperiod.
Hur ska arbetet slututvärderas?	Genom elevenkäten och genom intervjuer med fokusgrupper.
Delutvärderingen visar	Maj 22
Slututvärderingen visar	Nov 22
Bedömd effekt, skala 1-4	
4 = mycket hög effekt MÖRKGRÖN , 3 = hög effekt LJUSGRÖN , 2 = låg effekt GUL , 1 = mycket låg effekt RÖD	

Förebyggande åtgärder utifrån skollagen (SFS 2010:800) 6 kap

Mål för förebyggande åtgärder

Målen för det förebyggande arbetet ska vara konkreta och utvärderingsbara och bygger på vad utvärderingen av förra årets arbete liksom kartläggningen visade. De förebyggande åtgärder som direkt berör diskrimineringsgrunderna beskrivs under rubriken *Främjande åtgärder*.

Arbetslag AB 2022

Mål: Varje elev vet vem den kan vända sig till om den, eller någon annan, upplevt sig kränkt eller på annat vis illa behandlad.

Vad ska göras?	Arbeta aktivt med att tydliggöra själva rutinen, då någon upplever sig ha blivit kränkt eller illa behandlad. Informera kontinuerligt och förebyggande, om Campus förhållningssätt och rutiner i Likabehandlingsarbetet. När en situation uppstår eller när det kommer fram till oss att en elev upplever sig kränkt, ska detta arbete prioriteras och följas upp. Samarbeta med andra lämpliga aktörer. T.ex. polisen, kvinnojouren, Socialtjänsten, mm.
----------------	---

Vem ska göra det?	Alla berörda lärare.
När ska det vara klart?	Delutvärdering maj 2022. Slututvärdering november 2022. (ligger i årshjulet)
Hur ska målet slututvärderas?	Genom en tydlig lättförståelig elevenkät och diskussioner i smågrupper.
Delutvärderingen visar	
Slututvärderingen visar	
Bedömd effekt, skala 1-4	
4 = mycket hög effekt MÖRKGRÖN , 3 = hög effekt LJUSGRÖN , 2 = låg effekt GUL , 1 = mycket låg effekt RÖD	

Mål: Eleverna på SFI känner sig trygga i Campus lokaler. Nolltolerans mot kränkningar.

Vad ska göras?	Informera vikarier som går in i grupperna om det finns speciella elever/elevgrupperingar att vara uppmärksamma på, när det gäller diskussioner på modersmål. I den mån det är möjligt, inte ha lärarlösa lektioner, i de grupper där vi ser att denna problematik finns. Efter en lärarlös lektion eller lektion med vikarie, ska ordinarie lärare fråga gruppen om hur det gick. Prata i grupperna om att det kan upplevas otryggt, när man inte förstår vad andra elever pratar om på annat modersmål. När pratar vi svenska? När får vi använda modersmål? Diskutera hur man kan uppleva dessa situationer och hur man kan undvika och förebygga att det upplevs obehagligt. Klargöra skolans förväntningar på eleverna genom att kontinuerligt visa rutinen för åtgärder. När någon upplever att den själv eller någon annan blivit kränkt, vill skolan att man ska berätta detta för läraren eller annan personal. Denna rutin kan sättas upp på väggen i SFI:s lokaler. Säkerställa att all personal på CAMPUS vet om detta förhållningssätt, t.ex. vid arbetslagsmöten, nyanställningar. Säkerställa att all personal på CAMPUS vet om detta förhållningssätt, t.ex. vid arbetslagsmöten, nyanställningar.
Vem ska göra det?	All personal på Campus.
När ska det vara klart?	Delutvärdering maj 2022. Slututvärdering nov 2022. (ligger i årshjulet)
Hur ska målet slututvärderas?	Genom en tydlig lättförståelig elevenkät och diskussioner i smågrupper
Delutvärderingen visar	
Slututvärderingen visar	
Bedömd effekt, skala 1-4	
4 = mycket hög effekt MÖRKGRÖN , 3 = hög effekt LJUSGRÖN , 2 = låg effekt GUL , 1 = mycket låg effekt RÖD	

Arbetslag CD 2022

Mål: Varje elev vet vem den kan vända sig till om den, eller någon annan, upplevt sig kränkt eller på annat vis illa behandlad.

Vad ska göras?	Arbeta aktivt med att tydliggöra själva rutinen, då någon upplever sig ha blivit kränkt eller illa behandlad. Informera kontinuerligt och förebyggande, om Campus förhållningssätt och rutiner i Likabehandlingsarbetet. När en situation uppstår eller när det kommer fram till oss att en elev upplever sig kränkt, ska detta arbete prioriteras och följas upp. Samarbeta med andra lämpliga aktörer. T.ex. polisen, kvinnojouren, Socialtjänsten, mm.
Vem ska göra det?	Alla berörda lärare.
När ska det vara klart?	Delutvärdering maj 2022 Slututvärdering nov 2022.
Hur ska målet slututvärderas?	Genom en tydlig lättförståelig elevenkät och diskussioner i fokusgrupper.
Delutvärderingen visar	
Slututvärderingen visar	
Bedömd effekt, skala 1-4	
4 = mycket hög effekt MÖRKGRÖN , 3 = hög effekt LJUSGRÖN , 2 = låg effekt GUL , 1 = mycket låg effekt RÖD	

Mål: Eleverna på SFI känner sig trygga i Campus lokaler. Nolltolerans mot kränkningar.

Vad ska göras?	Informera vikarier som går in i grupperna om det finns speciella elever/elevgrupperingar att vara uppmärksamma på, när det gäller diskussioner på modersmål. I den mån det är möjligt, inte ha lärarlösa lektioner, i de grupper där vi ser att denna problematik finns. Efter en lärarlös lektion eller lektion med vikarie, ska ordinarie lärare fråga gruppen om hur det gick. Prata i grupperna om att det kan upplevas otryggt, när man inte förstår vad andra elever pratar om på annat modersmål. När pratar vi svenska? När får vi använda modersmål? Diskutera hur man kan uppleva dessa situationer och hur man kan undvika och förebygga att det upplevs obehagligt. Klargöra skolans förväntningar på eleverna genom att kontinuerligt visa rutinen för åtgärder. När någon upplever att den själv eller någon annan blivit kränkt, vill skolan att man ska berätta detta för läraren eller annan personal. Denna rutin kan sättas upp på väggen i SFI:s lokaler. Säkerställa att all personal på CAMPUS vet om detta förhållningssätt, t.ex. vid arbetslagsmöten, nyanställningar.
Vem ska göra det?	All personal på Campus.

När ska det vara klart?	Delutvärdering maj 2022. Slututvärdering nov 2022.
Hur ska målet slututvärderas?	Genom en tydlig lättförståelig elevenkät och diskussioner i smågrupper.
Delutvärderingen visar	
Slututvärderingen visar	
Bedömd effekt, skala 1-4	
4 = mycket hög effekt MÖRKGRÖN , 3 = hög effekt LJUSGRÖN , 2 = låg effekt GUL , 1 = mycket låg effekt RÖD	

Riktlinje mot trakasserier, sexuella trakasserier, kränkande behandling eller repressalier

Elever på Campus ska känna sig trygga i skolan. Det innebär att trakasserier, sexuella trakasserier, kränkande behandling eller repressalier inte får förekomma.

Rutin för åtgärder vid trakasserier, sexuella trakasserier, kränkande behandling eller repressalier

Elev gentemot elev

När elev upplever sig trakasserad eller kränkt av annan/andra elev(er), gäller följande:

1. Om elev upplever att hen, eller annan elev, blir trakasserad eller kränkt informeras mentor, lärare eller annan personal.
2. Rektor kontaktas snarast av den personal som fått informationen.
3. Utredning påbörjas av rektor (eller av den som rektor delegerar uppgiften till). Arbetet dokumenteras och formulär för dokumentation hämtas på intranät.
4. Mentor(er) samtalar med den/de som blivit utsatta och de som eventuellt har kännedom om det inträffade.
5. Om utredning visar att behov finns samtalar rektor (eller den som rektor delegerar uppgiften till) med de inblandade.
6. Analys av händelsen görs av rektor tillsammans med mentor. Utifrån analysens resultat utformas eventuellt vidare åtgärder.
7. Berörda elever delges analysens resultat och de eventuella åtgärder som kommer att vidtas med tillhörande ansvarsfördelning.
8. Kontinuerliga och dokumenterade uppföljningar görs utifrån de planerade insatserna.
9. Rektor anmäler ärendet till huvudman enligt särskild rutin.
10. Ärendet avslutas genom rektors beslut.
11. Dokumentation förvaras hos rektor samt diarieförs enligt särskild rutin.

Om insatserna inte är tillräckliga vidtas ytterligare åtgärder. Rektor beslutar om ytterligare rapportering och dokumentation som till exempel tillbudsrapport.

Rektor bedömer om polisanmälan skall göras utifrån det inträffade är av brottslig karaktär.

Personal gentemot elev

När en elev upplever sig diskriminerad, trakasserad, kränkt eller utsatt för repressalier av personal gäller följande:

1. Rektor kontaktas snarast av den som fått informationen.
2. Rektor inleder skyndsamt utredning och dokumenterar.
3. Rektor samtalar med den som blivit utsatt.
4. Rektor samtalar med den eller de i personalen som misstänks ha utsatt någon för diskriminering, trakasseri eller kränkning. Ärendet följer arbetsrättslig process.
5. Rektor samtalar med dem som eventuellt har kännedom om det inträffade.
6. Rektor anmäler ärendet till huvudman, se särskild rutin.
7. Rektor ansvarar för att stöd ges till samtliga parter.
8. Kontinuerliga och dokumenterade uppföljningar görs utifrån de planerade insatserna.
9. Dokumentation förvaras hos rektor samt diarieförs.

Om det vid uppföljning framkommer att vidtagna åtgärder inte har gett önskat resultat beslutar rektor i samråd med verksamhets- och/eller förvaltningschef om vidare åtgärder.

Definitioner av begrepp

Diskrimineringsgrunderna

Diskriminering innebär att en elev missgynnas av skäl som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Diskrimineringsgrunderna definieras i diskrimineringslagen och dess förarbeten. Beskrivningarna nedan är hämtade från diskrimineringsombudsmannens (DO) beskrivningar av diskrimineringsgrunderna³:

Kön

Att bli sämre behandlad på grund av sin könstillhörighet. Förbudet mot könsdiskriminering omfattar också personer som planerar att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet.

Könsöverskridande identitet eller uttryck

Att bli sämre behandlad för att man genom sin klädsel eller på annat sätt visar att man tillhör ett annat kön än det man fötts med. Diskrimineringsgrunden avser vad som ofta brukar kallas transpersoner. Det är ett paraplybegrepp för människor som bryter mot samhällets normer för könsidentitet och könsuttryck. Även en person som identifierar sig som transsexuell men inte tänker ändra sin könsidentitet omfattas av denna grund och därmed skyddet mot diskriminering.

Etnisk tillhörighet

Att bli sämre behandlad på grund av sin hudfärg, sitt etniska eller nationella ursprung. Alla människor har en eller flera etniska tillhörigheter. Alla kan därför bli utsatta för etnisk diskriminering.

Religion eller annan trosuppfattning

Att bli sämre behandlad på grund av sin religiösa åskådning eller trosuppfattning.

Funktionsnedsättning

Att bli sämre behandlad på grund av varaktig nedsättning av sin fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga funktionsförmåga.

Sexuell läggning

Att bli sämre behandlad på grund av att personen är homosexuell, bisexuell eller heterosexuell.

Ålder

Att bli sämre behandlad på grund av sin ålder.

Trakasserier⁴

Trakasserier är ett agerande som kränker någons värdighet. För att omfattas av diskrimineringslagen måste det kränkande agerandet ha samband med någon eller några av diskrimineringsgrunderna.

Trakasserier kan till exempel vara att ge uttryck för förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar, med koppling till diskrimineringsgrunderna.

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier. Förutom kommentarer och ord kan det vara att någon till exempel tafsar eller kastar närgångna blickar. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger, inbjudningar och anspelningar.

Trakasserier och sexuella trakasserier är ett beteende som är oönskat. Det är den som är utsatt för trakasserier som avgör vad som är oönskat eller kränkande. Enligt lagen måste den som trakasserar förstå hur agerandet upplevs för att det ska bli fråga om trakasserier eller sexuella trakasserier. Det är därför viktigt att den som är trakasserad klargör för den som trakasserar att beteendet är

obehagligt och ovälkommet. I vissa situationer kan kränkningen vara så tydlig att inga påpekande krävs från den som känner sig trakasserad.

Sexuella trakasserier⁵

Ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.

Kränkande behandling⁶

Kränkande behandling innebär att ett en elevs värdighet kränks. Har kränkningen samband med någon av diskrimineringsgrunderna kallas det trakasserier.

Den vanligaste typen av kränkningar är att uppleva sig oskyldigt anklagad eller att andra elever visar sitt avståndstagande genom att retas, viska och skämta. Att bli slagen eller knuffad är också en kränkning.

Mobbning⁷

Förr talade man oftare om mobbning, med det begreppet används inte längre i skollagen.

Mobbning är en form av kränkande behandling eller trakasserier som innebär en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

Repressalier⁸

Repressalie betyder hämnd eller vedergällning. Personalen får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att eleven eller vårdnadshavaren har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när en elev, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. Repressalieförbudet finns i 2 kap. 18 § diskrimineringslagen samt 6 kap. 11 § skollagen.

¹ SFS 2010:800. (2010). *Skollagen*. Stockholm: Utbildningsdepartementet, 6 kap.

² SFS 2008:567. (2008). *Diskrimineringslagen*. Stockholm: Kulturdepartementet, 2 -3 kap.

³ <http://www.do.se/om-diskriminering/skyddade-diskrimineringsgrunder/>

⁴ <http://www.do.se/om-diskriminering/vad-ar-diskriminering/#trakasserier-och-sexuella>

⁵ <http://www.do.se/lag-och-ratt/diskrimineringslagen/#Kapitlet-3-Aktiva-atgarder-2017>

⁶ <http://www.skolverket.se/skolutveckling/vardegrund/krankningar-och-mobbning>

⁷ <http://www.skolverket.se/skolutveckling/vardegrund/krankningar-och-mobbning>

⁸ SFS 2010:800. (2010). *Skollagen*. Stockholm: Utbildningsdepartementet, 6 kap 11 §.

SFS 2008:567. (2008). *Diskrimineringslagen*. Stockholm: Kulturdepartementet, 2 kap 11 §.